II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Μαρτίου 2009

σχετικά με το μέτρο C 5/2000 (πρώην NN 118/97) που εφήρμοσε η Ισπανία υπέρ της επιχείρησης Sniace SA, με έδρα στην Torrelavega, Κανταβρία, με την οποία τροποποιείται η απόφαση 1999/395/ΕΚ

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2009) 1479]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/612/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο [1] και

Αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η Επιτροπή, με επιστολή της 17ης Απριλίου 1997, έλαβε καταγγελία της αυστριακής επιχείρησης Lenzing AG, κύριας παραγωγού ινών βισκόζης στην Κοινότητα, σχετικά με σειρά μέτρων που είχαν χορηγηθεί στην ανταγωνίστριά της ισπανική επιχείρηση *Sociedad Nacional de Industrias y Aplicaciones de Celulosa Española SA* (που καλείται στο εξής: «Sniace»).

(2) Η Επιτροπή με επιστολή της, της 7ης Νοεμβρίου 1997, ενημέρωσε την ισπανική κυβέρνηση για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης.

(3) Η Επιτροπή με την απόφασή της 1999/395/ΕΚ [2], (στο εξής: «απόφαση του 1998»), κήρυξε παράνομες και μη συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά τις ενισχύσεις που είχαν χορηγήσει το Fondo de Garantía Salarial (Ταμείο εγγύησης μισθών) (στο εξής: «Fogasa») και η Tesorería General de la Seguridad Social (Γενικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων) (στο εξής: «TGSS») υπέρ της Sniace λόγω του ότι η συμφωνία εξόφλησης χρεών που είχε συναφθεί μεταξύ της Sniace και του Fogasa και η συμφωνία αναδιάρθρωσης που είχε συναφθεί μεταξύ της Sniace και της TGSS δεν πληρούσαν τους όρους της αγοράς, λόγω του ότι τα επιτόκια που εφαρμόζονταν στις συμφωνίες αυτές ήταν χαμηλότερα από τα επιτόκια της αγοράς. Με την αρνητική αυτή απόφαση εδίδετο εντολή στην Ισπανία να επιτύχει επιστροφή της επίμαχης ενίσχυσης από τον δικαιούχο.

(4) Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του, της 29ης Απριλίου 1999, στην υπόθεση C-342/96 Ισπανία/Επιτροπής (στο εξής: «Tubacex») [3], απεφάνθη ότι οι συμφωνίες αναδιάρθρωσης του χρέους που είχαν συναφθεί από την TGSS και το Fogasa δεν αποτελούσαν κρατικές ενισχύσεις δεδομένου ότι οι δημόσιοι αυτοί οργανισμοί είχαν ενεργήσει όπως θα είχε ενεργήσει ένας ιδιώτης πιστωτής που θα επεδίωκε την ανάκτηση χρωστούμενων ποσών, υπό την προϋπόθεση ότι το επιτόκιο θα ήταν τουλάχιστον ίσο με εκείνο το οποίο θα είχε επιβάλει ένας ιδιώτης πιστωτής [4] και ότι η συμφωνία αναδιάρθρωσης δεν θα οδηγούσε σε σώρευση νέων χρεών.

[1] ΕΕ C 275 της 16.11.2007, σ. 18.

[2] ΕΕ L 149 της 16.6.1999, σ. 40.

[3] Συλλ. 1999, σ. I-2459.

[4] Αιτιολογική σκέψη 48 της απόφασης «Tubacex».

(5) Βάσει της απόφασης «Tubacex», η Επιτροπή αποφάσισε να αξιολογήσει εκ νέου την απόφαση του 1998, δεδομένου ότι θεωρούσε ότι τα συμπεράσματα της απόφασης αυτής μπορούσαν να εφαρμοστούν και στη Sniace. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή με επιστολή της 16ης Φεβρουαρίου 2000, που απηύθυνε στις ισπανικές αρχές, ζήτησε την κίνηση της επίσημης διαδικασίας εξέτασης [1] βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της συνθήκης με σκοπό τη μερική ανάκληση της απόφασης του 1998 (στο εξής: «δεύτερη κίνηση της διαδικασίας»).

(6) Η Ισπανία, με επιστολή της 21ης Μαρτίου 2000, διαβίβασε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της σχετικά με την απόφαση δεύτερης κίνησης της διαδικασίας.

(7) Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των ισπανικών αρχών και των ενδιαφερομένων μετά τη δεύτερη κίνηση της διαδικασίας, κήρυξε περατωθείσα την επίσημη διαδικασία εξέτασης στις 20 Σεπτεμβρίου 2000, με την απόφαση 2001/43/ΕΚ της Επιτροπής [2] (στο εξής: «απόφαση του 2000») και κατέληξε ότι τα μέτρα που είχαν εφαρμοστεί στη Sniace δεν αποτελούσαν κρατικές ενισχύσεις κατ' εφαρμογή της απόφασης Tubacex. Βάσει της απόφασης του 2000 τροποποιήθηκε εν μέρει η απόφαση του 1998, με αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 1 και κατάργηση του άρθρου 2.

(8) Η Επιτροπή στην απόφαση της του 2000, θεώρησε ότι οι δημόσιοι πιστωτές, εφαρμόζοντας το νόμιμο επιτόκιο, αυτό που επεδίωκαν ήταν να αυξήσουν τα μέγιστα τη δυνατότητα ανάκτησης των χρωστούμενων ποσών, χωρίς να υποστούν οικονομική ζημία. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής «η Ισπανία ενήργησε ως ένας υποθετικός ιδιώτης πιστωτής, ο οποίος θα βρισκόταν σε αντίστοιχη θέση έναντι της Sniace» [3].

(9) Μετά την έκδοση της απόφασης του 2000, η επιχείρηση Lenzing υπέβαλε στο Πρωτοδικείο προσφυγή κατά της απόφασης αυτής.

(10) Το Πρωτοδικείο στην απόφασή του, της 21ης Οκτωβρίου, στην υπόθεση Τ-36/99 ακύρωσε την απόφαση του 2000 [4], λόγω πρόδηλου λάθους αξιολόγησης όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου της συμπεριφοράς του δημόσιου πιστωτή έναντι του ιδιώτη. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την απόφαση του Πρωτοδικείου [5].

(11) Λόγω της ακύρωσης αυτής, η δεύτερη επίσημη διαδικασία εξέτασης εξακολουθεί να εκκρεμεί.

(12) Η Επιτροπή με επιστολές της, της 3ης Δεκεμβρίου 2004, της 13ης Μαΐου 2005, της 18ης Ιουλίου 2005 και της 7ης Αυγούστου 2008, ζήτησε επιπλέον πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές, οι οποίες της διαβιβάστηκαν με επιστολές της 28ης Φεβρουαρίου 2005, της 4ης Ιουλίου 2005, της 29ης Σεπτεμβρίου 2005, της 10ης Σεπτεμβρίου 2008 και της 15ης Σεπτεμβρίου 2008.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

(13) Η αποδέκτρια των μέτρων είναι η Sniace, εταιρεία που ιδρύθηκε το 1939. Η επιχείρηση αυτή παράγει κυτταρίνη, χαρτί, ίνες βισκόζης, συνθετικές ίνες και θειικό νάτριο. Ο κύκλος εργασιών της Sniace το 2007 ανήλθε σε 15 εκατ. ευρώ.

(14) Το Fogasa και η TGSS συνήψαν με τη Sniace συμφωνίες πληρωμής και αναδιάρθρωσης του χρέους που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 15 έως 21.

Συμφωνίες με το Fogasa

(15) Το Fogasa είναι ένας αυτόνομος οργανισμός που εξαρτάται από το Υπουργείο Εργασίας και Μετανάστευσης και χρηματοδοτείται από συνεισφορές των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του *Estatuto de los Trabajadores* (Εργατικού νόμου), κύρια αποστολή του είναι να καταβάλλει «στους εργαζόμενους τους μη καταβληθέντες μισθούς λόγω αφερεγγυότητας ή πτώχευσης του εργοδότη». Το άρθρο 33 παράγραφος 4 επιβάλλει στο Fogasa υποχρέωση υποκατάστασης στα δικαιώματα και τις ενέργειες των εργαζομένων με σκοπό την επιστροφή των προκαταβληθέντων ποσών.

(16) Βάσει του βασιλικού διατάγματος 505/85, της 6ης Μαρτίου 1985 [6], το Fogasa μπορεί να συνάπτει συμφωνίες επιστροφής των ποσών που έχουν προκαταβληθεί ως επιδότηση μισθών και αποζημιώσεων σε εργαζόμενους με σκοπό τη διευκόλυνση της ανάκτησης των οφειλομένων ποσών τα οποία είναι τοκοφόρα βάσει του νόμιμου επιτοκίου.

(17) Το Fogasa συνήψε με τη Sniace συμφωνίες εξόφλησης του χρέους στις 5 Νοεμβρίου 1993 και στις 31 Οκτωβρίου 1995. Στην πρώτη περίπτωση το οφειλόμενο ποσό ανερχόταν σε 1 362 708 700 πεσέτες (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων) στη δε δεύτερη σε 339 459 878 πεσέτες (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων).

(18) Η πρώτη συμφωνία, της 5ης Νοεμβρίου 1993 (στο εξής: «συμφωνία Fogasa I»), αφορούσε τα ποσά που είχε καταβάλει το Fogasa ως μισθούς και αποζημιώσεις που όφειλε η Sniace στο προσωπικό της. Το χρέος ανερχόταν σε 897 652 759 πεσέτες, στο οποίο θα έπρεπε να προστεθούν τόκοι 465 055 911 πεσετών με επιτόκιο 10 %, από το οποίο προέκυπτε σύνολο 1 362 708 700 πεσέτες. Το χρέος ήταν συνδεδεμένο με μια υποθήκη επί στοιχείων του ενεργητικού της Sniace και έπρεπε να εξοφληθεί σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που είχε αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης στις 18 Μαρτίου 1999, τα δε ποσά σε πεσέτες (ESP) κλιμακώνονταν ως ακολούθως:

[1] ΕΕ C 110 της 15.4.2000, σ. 33.
[2] ΕΕ L 11 της 16.1.2001, σ. 46.
[3] Αιτιολογική σκέψη 30.
[4] Συλλ. 2004, σ. II-3597.
[5] Υπόθεση C-525/04. Συλλ. 2007, σ. I-9947.
[6] BOE (Boletin Oficial del Estado) (ΦΕΚ) αριθ. 92 της 17.4.1985, σ. 10203.

Πίνακας 1

Συμφωνία Fogasa I

(ESP)

	Αρχική συμφωνία της 5ης Νοεμβρίου 1993	Αναδιαπραγματευθείσα συμφωνία της 18ης Μαρτίου 1999
1994	20 000 000	20 000 000
1995	55 000 000	55 000 000
1996	90 000 000	40 000 000
1997	110 000 000	50 000 000
1998	160 000 000	80 000 000
1999	160 000 000	80 000 000
2000	392 527 956	259 427 000
2001	375 180 746	259 427 000
2002		259 427 000
2003		259 427 000
Σύνολο	1 362 708 702	1 362 708 000

(19) Η δεύτερη συμφωνία, της 31ης Οκτωβρίου 1995 (στο εξής: «συμφωνία Fogasa II»), αφορούσε τα ποσά που το Fogasa είχε συνεχίσει να καταβάλλει μετά τη συμφωνία της 5ης Νοεμβρίου 1993 ως μισθούς και αποζημιώσεις που χρωστούσε η Sniace στο προσωπικό της. Το δεύτερο χρέος ανερχόταν σε 229 424 860 πεσέτες, ποσό στο οποίο θα έπρεπε να προστεθούν τόκοι 110 035 018 πεσετών με επιτόκιο 9 %, από το οποίο προέκυπτε σύνολο 339 459 878 πεσέτες. Το χρέος συνδεόταν με υποθήκη επί των στοιχείων του ενεργητικού της Sniace και έπρεπε να εξοφληθεί σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα το οποίο είχε αποτελέσει αντικείμενο νέας διαπραγμάτευσης στις 18 Μαρτίου 1999, τα δε ποσά σε πεσέτες (ESP) κλιμακώνονταν ως ακολούθως:

Πίνακας 2

Συμφωνία Fogasa II

(ESP)

	Αρχική συμφωνία της 31ης Οκτωβρίου 1995	Αναδιαπραγματευθείσα συμφωνία της 18ης Μαρτίου 1999
1995		5 000 000
1996	20 000 000	10 000 000
1997	20 000 000	10 000 000
1998	20 000 000	10 000 000
1999	30 000 000	20 000 000
2000	30 000 000	20 000 000
2001	30 000 000	20 000 000
2002	40 000 000	50 000 000
2003	149 459 878	156 262 000
Σύνολο	339 459 878	301 262 000

Η TGSS

(20) Η TGSS μπορεί να επιτρέπει, βάσει του άρθρου 20 του γενικού νόμου περί κοινωνικών ασφαλίσεων [1], την παράταση ή την καταβολή σε δόσεις των χρωστούμενων εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και των επιβαρύνσεων των εισφορών αυτών. Το άρθρο 27 του ιδίου νόμου προσδιορίζει ότι οι επιβαρύνσεις για εκπρόθεσμη καταβολή προστίθενται στα παραταθέντα χρέη.

(21) Η συμφωνία της 8ης Μαρτίου 1996, όπως τροποποιήθηκε με τις συμφωνίες της 7ης Μαΐου 1996 και της 30ής Σεπτεμβρίου 1997 είχε ως στόχο την αναδιάρθρωση της πληρωμής των χρεών συνολικού ύψους 3 510 387 323 πεσετών συν τους προκύπτοντες τόκους που ανέρχονταν σε 615 056 349 πεσέτες με επιτόκιο 7,5 %. Το κύριο μέρος του ποσού αντιστοιχούσε σε καθυστερημένες καταβολές εισφορών κοινωνικής ασφάλισης από τον Φεβρουάριο 1991 έως τον Φεβρουάριο 1997. Η πληρωμή έπρεπε να πραγματοποιηθεί σε 120 δόσεις, με επιστροφή κατά τα δύο πρώτα έτη μόνο των τόκων, με επιτόκιο 7,5 %, ενώ από το τρίτο έως το δέκατο έτος θα επιστρέφονταν το κεφάλαιο και οι τόκοι βάσει ενός ρυθμού ετήσιας εξόφλησης 5 % (από Οκτώβριο 1999 έως Σεπτέμβριο 2001), 10 % (από Οκτώβριο 2001 έως Σεπτέμβριο 2003), 15 % (από Οκτώβριο 2003 έως Σεπτέμβριο 2005) και 20 % (από Οκτώβριο 2005 έως Σεπτέμβριο 2007).

3. ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(22) Η Επιτροπή στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία θεώρησε ότι η ανάλυση που είχε πραγματοποιήσει το Δικαστήριο στην υπόθεση «Tubacex» μπορούσε να εφαρμοστεί πλήρως στα μέτρα της απόφασης του 1998 και ότι, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να ανακληθεί εν μέρει η σχετική απόφαση και να αξιολογηθούν εκ νέου οι συμφωνίες που είχαν συναφθεί μεταξύ της Sniace και των δημόσιων πιστωτών.

(23) Ουσιαστικά, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης «Tubacex», η Επιτροπή εξέφρασε ορισμένες αμφιβολίες σχετικά με τα μέτρα που είχαν εφαρμόσει οι δημόσιοι πιστωτές:

— καταρχάς, σχετικά με την παρουσία στοιχείων κρατικής ενίσχυσης στα μέτρα που είχαν θεωρηθεί ασυμβίβαστα στην απόφαση του 1998 και ως εκ τούτου, σχετικά με το συμβιβάσιμο τους, και

— δεύτερον, σχετικά με τη συμπεριφορά ενός ιδιώτη πιστωτή ευρισκόμενου σε ανάλογη κατάσταση, ο οποίος θα έπρεπε να είχε απαιτήσει υψηλότερο επιτόκιο από τους δημόσιους πιστωτές.

[1] ΒΟΕ (ΦΕΚ) αριθ. 154 της 20.6.1994, σ. 20658.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(24) Οι ενδιαφερόμενοι δεν υπέβαλαν παρατηρήσεις.

5. ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

(25) Η ισπανική κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της τής 21ης Μαρτίου 2000.

(26) Οι ισπανικές αρχές δεν συμφωνούσαν με την απόφαση της Επιτροπής να κινήσει την επίσημη διαδικασία εξέτασης, δεδομένου ότι κατά τη γνώμη τους δεν ήταν αναγκαία η διαδικασία αυτή για να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη μερική ανάκληση της απόφασης 1998.

(27) Όσον αφορά τη συμφωνία αναδιάρθρωσης που είχε συναφθεί μεταξύ της Sniace και της TGSS, οι ισπανικές αρχές δεν συμμερίζονταν τη γνώμη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία φαίνεται λογικό ότι στην περίπτωση εξώδικων συμφωνιών που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την αναδιάρθρωση προϋπαρχόντων δανείων, ο πιστωτής επιδιώκει να λάβει από τον οφειλέτη επιτόκιο υψηλότερο από το νόμιμο ως αντάλλαγμα για το ότι δεν προσέφυγε στη δικαιοσύνη για την εξόφληση του χρέους. Αντίθετα, ισχυρίζονταν ότι λόγω της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, καθώς και λόγω του κόστους, της διάρκειας και της αβεβαιότητας που συνεπάγονται οι δικαστικές διαδικασίες, στις εξώδικες συμφωνίες συνήθως συμφωνείται επιτόκιο χαμηλότερο από το νόμιμο.

(28) Για τον λόγο αυτό, οι ισπανικές αρχές επαναλαμβάνουν το επιχείρημά τους ότι η χορήγηση παράτασης με εφαρμογή του νόμιμου επιτοκίου προστατεύει τα συμφέροντα του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, για την είσπραξη των χρωστούμενων ποσών, περισσότερο από κάθε άλλη μορφή δράσης που θα μπορούσε να αναλάβει ένας ιδιώτης πιστωτής.

(29) Η ισπανική κυβέρνηση υπενθυμίζει επίσης ότι ενώ ένας ιδιώτης πιστωτής μπορεί να συμφωνήσει οποιοδήποτε επιτόκιο με τον οφειλέτη, οι αρχές των κοινωνικών ασφαλίσεων υποχρεούνται να τηρήσουν το άρθρο 20 του γενικού νόμου περί κοινωνικών ασφαλίσεων που ορίζει ότι στις συμφωνίες αναδιάρθρωσης του χρέους εφαρμόζεται το νόμιμο επιτόκιο.

(30) Η Επιτροπή στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία θεώρησε ότι η σύγκριση των όρων της συμφωνίας των ιδιωτικών πιστωτών του Οκτωβρίου 1996 με εκείνους της συμφωνίας αναδιάρθρωσης που είχε συναφθεί μεταξύ των κοινωνικών ασφαλίσεων και της Sniace μπορούσε να μην αποτελεί τον ορθό τρόπο εφαρμογής του κριτηρίου του «ιδιώτη επενδυτή», όπως το ορίζει το Δικαστήριο. Σχετικά με το θέμα αυτό, οι ισπανικές αρχές δήλωσαν ότι λόγω των κατά νόμον υποχρεώσεων της δημόσιας διοίκησης, η κατάσταση των δημόσιων πιστωτών δεν μπορεί να εξομοιωθεί με εκείνη των ιδιωτικών πιστωτών. Ωστόσο, επεσήμαναν ότι, παρά τις διαφορές, οι όροι και οι συνθήκες των συμφωνιών που είχαν συναφθεί μεταξύ των κοινωνικών ασφαλίσεων και της Sniace, από τη μια πλευρά, και εκείνων μεταξύ του Fogasa και της Sniace, από την άλλη, ήταν αυστηρότεροι από τους όρους που συμφωνούνταν μεταξύ ιδιωτών πιστωτών.

(31) Τέλος, οι ισπανικές αρχές επανέλαβαν τις απόψεις που είχαν εκθέσει στη διαδικασία που ολοκληρώθηκε με την απόφαση 1998.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

6.1. *ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ*

(32) Οι ισπανικές αρχές υποστηρίζουν ότι η κίνηση νέας επίσημης διαδικασίας εξέτασης δεν ήταν αναγκαία για την επίλυση του θέματος και ότι η τήρηση των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων δεν αποτελούσε σοβαρό λόγο για την κίνηση αυτή.

(33) Η Επιτροπή από την πλευρά της θεωρεί ότι η απόφαση «Tubacex» αποτελούσε αρκετά σημαντικό στοιχείο ώστε οι σχετικές πληροφορίες να περιέλθουν σε γνώση των ισπανικών αρχών και των ενδιαφερόμενων. Ουσιαστικά, η απόφαση αυτή μπορούσε να τροποποιήσει τα κριτήρια αξιολόγησης όπως είχαν εκτεθεί στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της 7ης Νοεμβρίου 1997.

6.2. *ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 87 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ*

(34) Κατά τη δεύτερη κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή έθετε το ερώτημα εάν οι συμφωνίες που είχαν συναφθεί μεταξύ της Sniace και των δημόσιων πιστωτών περιελάμβαναν κρατικές ενισχύσεις και, εάν ναι, κατά πόσον οι ενισχύσεις αυτές μπορούσαν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες.

(35) Η απόφαση «Tubacex» παρέχει τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι οι δημόσιες επενδύσεις υπό μορφή αναδιάρθρωσης χρεών δεν αποτελούν κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που επιβάλλει η εν λόγω απόφαση (βλέπε αιτιολογική σκέψη 4).

(36) Στην απόφαση στην υπόθεση T-36/99, με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση του 2000, το Πρωτοδικείο δεν αποδέχτηκε τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι το TGSS και το Fogasa είχαν συμπεριφερθεί όπως θα είχε συμπεριφερθεί ένας ιδιώτης πιστωτής. Για τον λόγο αυτό, και λαμβανομένης υπόψη της απόφασης του Πρωτοδικείου, θα πρέπει να διαπιστωθούν:

α) η στάση των δημόσιων πιστωτών σε σύγκριση με εκείνη των ιδιωτικών πιστωτών,

β) η στάση της Banco Español de Crédito (στο εξής: «Banesto»), ιδιωτικού πιστωτή, σε σύγκριση με το TGSS και το Fogasa,

γ) οι δυνατότητες πλήρους ανάκτησης των οφειλομένων στο TGSS και το Fogasa ποσών χωρίς οικονομική ζημία, και

δ) οι προοπτικές αποδοτικότητας στο μέλλον και βιωσιμότητας της Sniace.

(37) Τα κριτήρια που αναφέρονται στην απόφαση «Tubacex» και στην απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση Τ-36/99 μπορούν να εφαρμοσθούν σωρευτικά. Από τη στιγμή που οι όροι που επιβάλλουν οι δημόσιοι πιστωτές δεν ανταποκρίνονται σε ένα τουλάχιστον από τα κριτήρια αυτά, η Επιτροπή θα πρέπει να αποκλείσει ότι αυτοί λειτουργούν βάσει της αρχής του ιδιώτη πιστωτή.

6.2.1. ΣΥΜΦΩΝΊΕΣ ΣΥΝΑΦΘΕΊΣΕΣ ΜΕ ΤΟ FOGASA

(38) Αντίθετα με τα περιστατικά που οδήγησαν στην απόφαση «Tubacex», οι δύο συμφωνίες με το Fogasa συνήφθησαν με περίπου δύο έτη διαφορά και αφορούσαν διαφορετικές οφειλές. Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν πρόκειται για ενιαία συμφωνία. Ούτε το Fogasa προσπάθησε κατά τη στιγμή της σύναψης της δεύτερης συμφωνίας να τις συγχωνεύσει με σκοπό να συνάψει μόνο μια συμφωνία, που να αφορά το σύνολο των οφειλομένων ποσών. Το Fogasa απλώς ένωσε τις εκκρεμείς οφειλές μέσω της συμφωνίας της 18ης Μαρτίου 1999 [1], δηλαδή τέσσερα χρόνια μετά τη δεύτερη συμφωνία που είχε συνάψει με τη Sniace.

(39) Όσον αφορά την παρούσα αξιολόγηση, η Επιτροπή θα αναλύσει καταρχάς τη συμφωνία Fogasa I και κατόπιν τη συμφωνία Fogasa II, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που εφαρμόζονται στον ιδιώτη πιστωτή.

Συμφωνία Fogasa I

(40) Η Sniace και το Fogasa συνήψαν μια πρώτη συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους στις 5 Νοεμβρίου 1993, για ποσό 1 362 708 700 πεσέτες (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων). Η συμφωνία συνήφθη μετά την καταβολή από μέρους του Fogasa των μισθών και των αποζημιώσεων που όφειλε η Sniace στο προσωπικό της.

(41) Η Επιτροπή για την ανάλυσή της, θα πρέπει να διακρίνει τη στιγμή της σύναψης της συμφωνίας (ανάλυση εκ των προτέρων) από τη στιγμή της εκτέλεσής της (ανάλυση εκ των υστέρων). Ουσιαστικά, μπορεί μετά την ανάλυση μιας συμφωνίας σε συνάρτηση με τα ίδια χαρακτηριστικά της κατά τον χρόνο της σύναψής της, να προκύψει το συμπέρασμα ότι η συμφωνία αυτή δεν περιλαμβάνει ενισχύσεις και ότι η εκτέλεσή της, υπό διαφορετικές συνθήκες από τις αρχικά προβλεπόμενες, τροποποιεί την πρώτη αυτή γνώμη και να συναχθεί ότι αυτή περιλαμβάνει ενισχύσεις.

Αξιολόγηση της συμφωνίας Fogasa I κατά τη στιγμή της σύναψής της

Θέση του Fogasa σε σύγκριση με τους ιδιώτες πιστωτές, μεταξύ των οποίων η Banesto

(42) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η πρώτη συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους με το Fogasa φέρει ημερομηνία 5 Νοεμβρίου 1993, δηλαδή 8 σχεδόν μήνες μετά τη δήλωση αναστολής των πληρωμών που είχε ανακοινώσει ο πρωτοδίκης στις 25 Μαρτίου 1993, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την υποχρέωση του Fogasa να πληρώσει τους εργαζόμενους της Sniace. Κατά τη στιγμή εκείνη, το Fogasa συνέδεσε τη συμφωνία με την υποθήκη επί των στοιχείων του ενεργητικού της Sniace, με σκοπό να διασφαλίσει τουλάχιστον τμήμα της πίστωσής του. Το επιτόκιο που επέβαλε το Fogasa ήταν 10 %, όπως προέβλεπε η ισχύουσα νομοθεσία κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης.

(43) Η Banesto από την πλευρά της είχε χορηγήσει το 1987 και το 1991, δηλαδή αρκετά πριν από τη σύναψη της συμφωνίας Fogasa I, κονδύλια ενυπόθηκων πιστώσεων στη Sniace με επιτόκια 16 % και 18 % αντιστοίχως (σύμφωνα με τους τότε ισχύοντες όρους της αγοράς).

(44) Έτσι, διαπιστώνεται ότι με την αναστολή των πληρωμών το 1992, η Sniace είχε τουλάχιστον δύο πιστωτές: το Fogasa, στο οποίο όφειλε τους μισθούς που η Sniace δεν είχε μπορέσει να καταβάλει στους εργαζόμενους της, και τη Banesto για τις πιστώσεις που της είχε χορηγήσει και τις οποίες δεν είχε πλήρως εξοφλήσει.

(45) Από την ανακοίνωση αναστολής των πληρωμών, η Banesto θα είχε μπορέσει να ασκήσει τα δικαιώματά της ως προνομιούχος δανειστής ενυπόθηκα της Sniace. Ωστόσο, μόνο βάσει της συμφωνίας της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, δηλαδή τρία χρόνια μετά τη σύναψη της συμφωνίας Fogasa I, η Sniace εκχώρησε στη Banesto, ως πληρωμή τμήματος του χρέους της, τις μετοχές που κατείχε στην επιχείρηση Inquitex και ορισμένα γεωτεμάχια που καλύπτονταν από την υποθήκη.

(46) Το Fogasa από την πλευρά του ήταν υποχρεωμένο από τον νόμο να καταβάλει τους μισθούς σε περίπτωση αναστολής των πληρωμών. Από τη στιγμή που το Fogasa έπρεπε να καταβάλει τους μισθούς στους εργαζόμενους της Sniace, άρχισε να διαπραγματεύεται με την επιχείρηση αυτή μια συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους με σκοπό την ανάκτηση των πιστώσεών του. Το γεγονός ότι η Banesto δεν διεκδίκησε τα ενυπόθηκα δάνειά της από της Sniace μάλλον αποδεικνύει ότι το Fogasa λειτούργησε με σύνεση και σωφροσύνη συνάπτοντας τη συμφωνία αναδιάρθρωσης και επιτυγχάνοντας εγγυήσεις από τη στιγμή που ανακοινώθηκε η αναστολή πληρωμών, αντίθετα με τον ιδιώτη πιστωτή Banesto.

(47) Για τον λόγο αυτό, το Fogasa και η Sniace κατέληξαν σύντομα σε διαπραγματεύσεις που άφηναν να διαφανεί η καλή θέληση των δύο μερών για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού.

Δυνατότητα ανάκτησης όλων των οφειλόμενων στο Fogasa ποσών χωρίς οικονομική ζημία

(48) Το Fogasa αφού δέχτηκε την αίτηση των εργαζομένων της Sniace, οι οποίοι απαιτούσαν την καταβολή των μισθών και αποζημιώσεων που τους οφείλονταν λόγω της δικαστικής διαδικασίας με την οποία είχε κηρυχθεί η αναστολή πληρωμών, κατέληξε σε συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους με σκοπό η Sniace να του επιστρέψει τα οφειλόμενα ποσά. Το Fogasa επέβαλε το νόμιμο επιτόκιο που όριζε ο ισπανικός νόμος, δηλαδή 10 %, κατά τη στιγμή που τα μέρη συνήψαν τη συμφωνία.

[1] Επιστολή του FOGASA της 22ας Αυγούστου 2008, σ. 2, που διαβιβάστηκε από τις ισπανικές αρχές.

(49) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το Fogasa παρέχοντας στη Sniace τη δυνατότητα αναδιάρθρωσης των πληρωμών της εφάρμοσε την αρχή της απόφασης «Tubacex», σύμφωνα με την οποία «ο πιστωτής δεν επιδιώκει να πραγματοποιήσει υπερβάλλον κέρδος επί των χρημάτων που του οφείλονται, αλλά επιθυμεί μόνο να ανακτήσει το σύνολο των ποσών που έχει προκαταβάλει χωρίς να υποστεί οικονομική ζημία. Προς τούτο, όταν ο πιστωτής συμφωνεί αναδιάρθρωση της απαιτήσεώς του για να επιτύχει την απόδοσή της, απαιτεί επιπλέον τόκους που έχουν ως αντικείμενο να αντισταθμίσουν την υποτίμηση που θα υποστεί το χρηματικό ποσό λόγω της αναδιαρθρώσεως» ([1]).

Προοπτικές οικονομικής αποδοτικότητας στο μέλλον

(50) Κατά την εποχή της σύναψης της συμφωνίας, το Fogasa γνώριζε την κρίση από την οποία διερχόταν η Sniace, λόγος για τον οποίο είχε παρέμβει υπέρ των εργαζομένων ώστε αυτοί να μπορούν να εισπράττουν τους μισθούς και τις αποζημιώσεις που η Sniace δεν ήταν σε θέση να τους καταβάλει λόγω του ότι βρισκόταν σε κατάσταση αναστολής πληρωμών.

(51) Είναι γεγονός ότι όταν συνέβησαν τα γεγονότα αυτά, το μόνο αξιόλογο σχέδιο βιωσιμότητας για την Sniace που είχε προταθεί στο Fogasa ήταν η αναδιάρθρωση του χρέους. Ωστόσο, μετά τη σοβαρή κοινωνική κρίση που αντιμετώπισε η επιχείρηση το 1992, η δραστηριότητά της ανακτήθηκε σιγά-σιγά, αφήνοντας να διαφανούν κάποιες μελλοντικές προοπτικές αποδοτικότητας, παρόλο που η κατάστασή της εξακολουθούσε να είναι ασταθής.

(52) Η απουσία συμφωνίας με τους ιδιώτες πιστωτές, καθώς και το γεγονός ότι αυτοί δεν πίεσαν για την εξόφληση του χρέους από το 1993, καθιστά προφανές ότι οι προοπτικές αποκατάστασης της επιχείρησης ήταν βάσιμες και ότι, κατά συνέπεια, δεν θα έπρεπε να προκληθεί ο κίνδυνος να διακόψει η επιχείρηση τις δραστηριότητές της.

Συμπέρασμα σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας Fogasa I

(53) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, η συμφωνία Fogasa I δεν συνιστούσε κατά τη σύναψή της κρατική ενίσχυση.

Ανάλυση της εφαρμογής της συμφωνίας Fogasa I

(54) Μεταξύ της 5ης Νοεμβρίου 1993 και της 18ης Μαρτίου 1999, ημερομηνία κατά την οποία το Fogasa συνήψε νέα συμφωνία αναδιάρθρωσης με την οποία παρατεινόταν κατά δύο έτη η προθεσμία εξόφλησης του χρέους, η Sniace είχε επιστρέψει το 50 % του χρέους αυτού.

Θέση των δημοσίων πιστωτών σε σχέση προς τους ιδιώτες πιστωτές

(55) Πριν το Fogasa προβεί στην είσπραξη των εγγυήσεων και των υποθηκών που είχαν συσταθεί υπέρ αυτού με τη συμφωνία του 1993, προτίμησε να τροποποιήσει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, ώστε να αυξήσει όσο γίνεται περισσότερο τις δυνατότητες ανάκτησης των πιστώσεων. Η Επιτροπή παρατηρεί, αντίθετα, ότι στις 26 Σεπτεμβρίου 1996, η Banesto δέχθηκε ως πληρωμή τμήματος του χρέους της Sniace, κάποια γεωτεμάχια ιδιοκτησίας της επιχείρησης, καθώς και τις μετοχές που η Sniace κατείχε στην επιχείρηση Inquitex.

(56) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμπεριφορά του Fogasa δεν μπορεί να συγκριθεί με εκείνη της Banesto, η οποία προσπάθησε να προστατεύσει τμήμα των πιστώσεων της μέσω της σύναψης της συμφωνίας του 1996, αντίθετα με το Fogasa, το οποίο κατά κάποιο τρόπο προσπάθησε να ανακτήσει τις πιστώσεις σύμφωνα με τη συμφωνία που συνήψε με τη Sniace.

Δυνατότητα ανάκτησης του συνόλου των χρεωστούμενων στο Fogasa ποσών χωρίς οικονομική ζημία

(57) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά τη στιγμή της αναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας, το Fogasa δεν ζήτησε επιπλέον καταβολή τόκων, δεδομένου ότι το συνολικό προς καταβολή ποσό ήταν το ίδιο, παρότι η τελική προθεσμία είχε παρατεθεί κατά δύο έτη ([2]). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της Ισπανίας ([3]) ότι θέλησε να προστατεύσει την επένδυσή της από τη νομισματική υποτίμηση.

Προοπτικές αποδοτικότητας στο μέλλον

(58) Η Επιτροπή αποδεικνύει ότι, βάσει του πίνακα 3 που ακολουθεί, τη στιγμή που συνήφθη η συμφωνία της 18ης Μαρτίου 1999, με την οποία τροποποιήθηκε η συμφωνία της 5ης Νοεμβρίου 1993, η επιχείρηση αντιμετώπιζε αυξανόμενα χρέη, επαναλαμβανόμενες ζημίες και παρουσίαζε αρνητικούς ίδιους πόρους πράγμα που γεννούσε αμφιβολίες σχετικά με τις προοπτικές ανάκτησης της πίστωσης:

([1]) Αιτιολογική σκέψη 32.

([2]) Επιστολή των ισπανικών αρχών της 4ης Ιουλίου 2005, παράρτημα I.

([3]) Επιστολή της Ισπανίας της 21ης Μαρτίου 2000: «ο τόκος που επιβάλλεται μετά την παράταση της προθεσμίας προστατεύει τον πιστωτή από τη ζημία που θα του προκαλέσει η απώλεια της αξίας του χρήματός του από την πάροδο του χρόνου».

Πίνακας 3

(εκατ. ευρώ)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Πωλήσεις	69,3	43,0	4,8	39,3	65,9	34,5	33,6	56,6	57,5	82,0
Αποτελέσματα	– 24,8	– 27,9	– 22,8	– 10,7	0,9	– 11,7	– 3,0	– 9,6	– 7,4	1,7
Ταμειακή ροή	– 15,3	– 19,8	– 20,0	– 6,0	6,4	– 8,8	2,2	– 2,2	– 0,6	8,7
Συνολικό χρέος	84,1	82,8	95,4	112,6	116,5	108,2	104,9	106,1	112,8	121,8

(59) Παρότι είναι γεγονός ότι η επιχείρηση παρουσίασε κάποια ελαφρώς θετικά αποτελέσματα το 1995, θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι η οικονομική της κατάσταση έδειχνε αβέβαιες προοπτικές αποδοτικότητας.

Συμπέρασμα σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας Fogasa I

(60) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Fogasa δεν συμπεριφέρθηκε όπως θα είχε συμπεριφερθεί ένας ιδιώτης πιστωτής:

α) όταν προσπάθησε να λάβει ως μερική πληρωμή του χρέους ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού επί των οποίων είχε αποκτήσει δικαιώματα με τη σύναψη της συμφωνίας του 1993,

β) λόγω των αβέβαιων προοπτικών αποδοτικότητας λόγω της συνεχούς επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης,

γ) μη απαιτώντας την επιπλέον καταβολή τόκων κατά τη διαπραγμάτευση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης του 1999 ή μη επιβάλλοντας τόκους υπερημερίας για τα ποσά που δεν είχαν εξοφληθεί βάσει της συμφωνίας.

Συμφωνία Fogasa II

(61) Η Sniace και το Fogasa συνήψαν δεύτερη συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους στις 31 Οκτωβρίου 1995 για ποσό 339 459 878 πεσετών (συμπεριλαμβανομένων των τόκων). Η συμφωνία αυτή συνήφθη αφού το Fogasa είχε καταβάλει εκ νέου τους μισθούς και τις αποζημιώσεις που όφειλε η Sniace στο προσωπικό της.

Κατάσταση των δημοσίων πιστωτών σε σχέση με εκείνη των ιδιωτικών πιστωτών

(62) Όπως ακριβώς και στη σχέση για την εφαρμογή της συμφωνίας Fogasa I, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμπεριφορά του Fogasa δεν μπορεί να συγκριθεί με εκείνη της Banesto, η οποία μέσω της σύναψης της συμφωνίας του 1996 προσπάθησε να προστατεύσει τμήμα των πιστώσεών της, ενώ το Fogasa που είχε εισπράξει μόνο τμήμα του χρέους που αφορούσε η συμφωνία του 1993, σύνηψε νέα συμφωνία το 1995 αντικείμενο της οποίας ήταν νέο χρέος.

Δυνατότητα ανάκτησης του συνόλου των οφειλόμενων στο Fogasa ποσών χωρίς οικονομική ζημία

(63) Η νέα αυτή συμφωνία συνήφθη παρά το γεγονός ότι:

α) η συμφωνία της 5ης Νοεμβρίου 1993 είχε τηρηθεί μόνο εν μέρει,

β) είχε ως αντικείμενο νέο χρέος προς το Fogasa, το οποίο για ακόμα μία φορά είχε ικανοποιήσει τα αιτήματα των εργαζομένων της Sniace όσον αφορά την καταβολή των μισθών τους, και

γ) ήταν γνωστή η οικονομική αστάθεια της Sniace, που ήταν μια προβληματική επιχείρηση λόγω των επανειλημμένων ζημιών που είχε υποστεί επί σειρά ετών, των αρνητικών ιδίων πόρων και του σημαντικού χρέους, όπως προκύπτει από τον πίνακα που περιλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 58.

(64) Επιπλέον, είναι προφανές ότι το Fogasa δεν εξέτασε τη δυνατότητα να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση όσον αφορά το χρέος, μέσω της είσπραξης της υποθήκης που είχε συσταθεί υπέρ του. Είναι γεγονός ότι η αναγκαστική εκτέλεση θα μπορούσε να σημαίνει το κλείσιμο της επιχείρησης, αλλά δεν υπάρχει η πραγματική αμφιβολία ότι κατά την εκκαθάριση της Sniace, το Fogasa θα είχε μπορέσει να εισπράξει το σύνολο ή μέρος του χρέους μετά την εκχώρηση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης.

(65) Σχετικά με το στοιχείο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι ισπανικές αρχές απάντησαν επανειλημμένα ότι η εκτίμηση της αξίας της επιχείρησης, που θα είχε επιτρέψει τον υπολογισμό του ανακτηθησόμενου ποσού, ήταν αδύνατη και ότι εν πάση περιπτώσει, σε περίπτωση εκκαθάρισης, η αξία των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης θα είχε υποστεί σοβαρή υποτίμηση [1]. Είναι προφανές ότι, για τον λόγο αυτό το Fogasa απέκλεισε την υπόθεση της εκκαθάρισης της Sniace, υιοθετώντας τη λύση της αναδιάρθρωσης του χρέους.

[1] Απάντηση των ισπανικών αρχών της 4ης Ιουλίου 2005: «Ούτε το FOGASA ούτε η [TGSS] διαθέτουν επαρκή στοιχεία για να αξιολογήσουν την αξία που είχε η επιχείρηση την εποχή εκείνη».

(66) Οι ισπανικές αρχές προσέθεσαν στην απάντησή τους της 29ης Σεπτεμβρίου 2005 ότι «εάν τη δεδομένη χρονική στιγμή, το [Fogasa] είχε αρνηθεί την υπογραφή μιας σύμβασης ανάκτησης χωρίς να αιτιολογήσει την αρνητική αυτή απόφαση, θα παραβίαζε τη νομοθεσία που δεσμεύει τον οργανισμό αυτό και θα ενεργούσε αυθαίρετα». Η Επιτροπή συνάγει από τη δήλωση των ισπανικών αρχών ότι το Fogasa δεν επεδίωξε να δικαιολογήσει την ενδεχόμενη άρνηση αναδιάρθρωσης του χρέους. Κατά τις ισπανικές αρχές, το επιχείρημα ότι επεδίωκε να ανακτήσει το συνολικό ποσό του χρέους, ακόμα και μέσω του κλεισίματος της Sniace, είναι ανεπαρκές ([1]).

Συμπέρασμα σχετικά με τη συμφωνία Fogasa II

(67) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Fogasa δεν συμπεριφέρθηκε όπως θα είχε συμπεριφερθεί ένας ιδιώτης πιστωτής:

α) διότι δεν απαίτησε την εξόφληση του χρέους που αφορούσε η συμφωνία του 1993 σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που είχε καθοριστεί στην εν λόγω συμφωνία,

β) λόγω των αβέβαιων προοπτικών αποδοτικότητας εξαιτίας της συνεχούς επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης,

γ) διότι δέχτηκε τη σύναψη μιας συμφωνίας αντικείμενο της οποίας ήταν νέα χρέη.

6.2.2. Συμφωνια TGSS

(68) Όπως αναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη 13, η TGSS συνήψε συμφωνία με τη Sniace στις 8 Μαρτίου 1996, η οποία τροποποιήθηκε στις 7 Μαΐου 1996 και στις 30 Σεπτεμβρίου 1997. Η τελική συμφωνία παρότι συνήφθη περίπου 18 μήνες μετά τη σύναψη της πρώτης συμφωνίας, αναφερόταν στα ίδια χρέη. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρόκειται για μια μόνο συμφωνία που τροποποιήθηκε επανειλημμένα.

Θέση των δημόσιων πιστωτών σε σχέση με τους ιδιωτικούς πιστωτές

(69) Τη στιγμή που συνήφθη η πρώτη συμφωνία μεταξύ της TGSS και της Sniace, στις 8 Μαρτίου 1996, καθώς και τη στιγμή της πρώτης τροποποίησής της στις 7 Μαΐου 1996, οι ιδιώτες πιστωτές δεν είχαν ακόμα καταλήξει σε συμφωνία. Μόνο από τη στιγμή της δεύτερης τροποποίησης της συμφωνίας, δηλαδή στις 30 Σεπτεμβρίου 1997, μπορεί να συγκριθεί η θέση της TGSS με εκείνη των ιδιωτών πιστωτών.

([1]) Απάντηση των ισπανικών αρχών της 29ης Σεπτεμβρίου 2005.

(70) Μπορεί να γίνει δεκτό, κατά το στάδιο αυτό, ότι η TGSS υπερέβη αυτό που θα έπρατταν ιδιώτες πιστωτές συνάπτοντας μια συμφωνία με σκοπό να αυξήσει στο μέγιστο τις δυνατότητες ανάκτησης των πιστώσεών της.

Δυνατότητα ανάκτησης του συνόλου των οφειλομένων στην TGSS ποσών χωρίς οικονομική ζημία

(71) Σύμφωνα με την ισπανική νομοθεσία, η TGSS μπορεί να συνάπτει συμφωνίες αναδιάρθρωσης του χρέους υπό την προϋπόθεση ότι επιβάλλει το νόμιμο επιτόκιο που ισχύει κατά τη στιγμή της σύναψης της συμφωνίας.

(72) Κατά τον τρόπο αυτό, η TGSS προσπάθησε να προστατεύσει τις πιστώσεις της χωρίς να υποστεί οικονομική ζημία, σύμφωνα με την απόφαση «Tubacex».

Προοπτικές αποδοτικότητας της επιχείρησης

(73) Κατά τη στιγμή της σύναψης της συμφωνίας αυτής, όπως ήδη ελέχθη στην αιτιολογική σκέψη 63 σημείο iii), η Sniace ήταν προβληματική επιχείρηση λόγω επανειλημμένων ζημιών που είχε υποστεί επί σειρά ετών, με αρνητικούς ίδιους πόρους και σημαντικό χρέος.

(74) Επιπλέον οι ισπανικές αρχές δεν ήταν σε θέση να απαντήσουν θετικά στο αίτημα της Επιτροπής (επιστολή της 7ης Αυγούστου 2008 D/53117), όσον αφορά την προσκόμιση των πρακτικών των συνεδριάσεων που είχαν διεξαχθεί μεταξύ της TGSS και της Sniace το 1994 ([2]). Οι πράξεις αυτές θα είχαν δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να γνωρίζει το πλαίσιο των διαπραγματεύσεων και να αξιολογήσει την άποψη της TGSS, όσον αφορά τις πραγματικές δυνατότητες της Sniace να εκπληρώσει τόσο τις παρελθούσες όσο και τις μελλοντικές της υποχρεώσεις. Αντίθετα, οι ισπανικές αρχές στην απάντησή τους, της 10ης Σεπτεμβρίου 2008, δήλωσαν ότι δεν είχαν στη διάθεσή τους τα έγγραφα αυτά.

(75) Είναι λοιπόν σαφές ότι η TGSS γνώριζε την οικονομική κατάσταση της Sniace, ειδικότερα το ότι δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις προς το Fogasa. Δεδομένου ότι η συμφωνία συνήφθη το 1996, η TGSS θα είχε μπορέσει να αποδείξει, χάρη στα λογιστικά έγγραφα της επιχείρησης, ότι η Sniace είχε τηρήσει μόνο εν μέρει τη συμφωνία του 1993 και ότι, επιπλέον, είχε συνάψει με το Fogasa νέα συμφωνία το 1995 (δηλαδή, έξι μήνες περίπου πριν από τη συμφωνία με το TGSS), αντικείμενο της οποίας ήταν νέο χρέος.

Συμπέρασμα σχετικά με τη συμφωνία με την TGSS

(76) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η TGSS δεν συμπεριφέρθηκε όπως θα είχε συμπεριφερθεί ένας ιδιώτης επενδυτής:

([2]) Οι ισπανικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή (με επιστολή τους, της 28ης Φεβρουαρίου 2005, σε απάντηση της επιστολής της Επιτροπής, της 3ης Δεκεμβρίου 2004) ότι είχαν διεξαχθεί διάφορες συνεδριάσεις μεταξύ της Sniace και της TGSS.

α) διότι η Sniace κατέβαλε εν μέρει το χρέος της σε άλλον δημόσιο πιστωτή (το Fogasa), το οποίο επιπλέον είχε δεχθεί σώρευση χρεών, και

β) λόγω κάποιων αβέβαιων προοπτικών αποδοτικότητας, εξαιτίας της σταθερής επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

6.2.3. Συμπέρασμα σχετικα με την υπαρξη ενισχυσησ

(77) Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, μόνο το μέτρο που οδήγησε στη συμφωνία της 5ης Νοεμβρίου 1993 μεταξύ του Fogasa και της Sniace μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροί το κριτήριο του ιδιώτη πιστωτή. Ως εκ τούτου, το μέτρο αυτό δεν παρέχει πλεονέκτημα στη Sniace.

(78) Αντίθετα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκτέλεση της σύμβασης Fogasa I, όπως τροποποιήθηκε στις 18 Μαρτίου 1999, η συμφωνία Fogasa II και η συμφωνία TGSS παρέχουν πλεονεκτήματα στη Sniace βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης για τους λόγους που εκτίθενται ανωτέρω. Ουσιαστικά, τα μέτρα αυτά παρέχουν πλεονέκτημα στη Sniace δεδομένου ότι της επιτρέπουν να αναδιαρθρώσει τις κατά νόμο υποχρεώσεις της όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των χρεών που οφείλει στο Fogasa, τα οποία θα έπρεπε κανονικά να έχει αντιμετωπίσει η Sniace εάν οι πιστωτές ήταν ιδιώτες.

(79) Όσον αφορά τα υπόλοιπα κριτήρια, η Επιτροπή θεωρεί καταρχάς ότι τα μέτρα χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους, δεδομένου ότι τόσο το Fogasa όσο και το TGSS είναι δημόσιοι οργανισμοί, οι πόροι των οποίων προέρχονται από την καταβολή υποχρεωτικών εισφορών.

(80) Δεύτερον, τα ληφθέντα μέτρα εφαρμόζονται επιλεκτικά δεδομένου ότι εφαρμόζονται μόνο στη Sniace.

(81) Τρίτον, οι αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται η Sniace χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών. Η Sniace διαθέτει στην Ευρώπη τμήμα της παραγωγής της, όπου αντιμετωπίζει τον ανταγωνισμό άλλων επιχειρήσεων. Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις που χορηγούνται στην επιχείρηση αυτή μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Επίσης, τα μέτρα αυτά μπορεί να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ παραγωγών προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας.

(82) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας Fogasa I, τη συμφωνία Fogasa II και τη συμφωνία TGSS αποτελούν κρατικές ενισχύσεις βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

6.3. *Εξέταση του συμβιβάσιμου των ενισχύσεων*

(83) Το συμβιβάσιμο των μέτρων που θεωρούνται κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης θα πρέπει να αξιολογηθεί με βάση τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου.

(84) Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 και 87 στο άρθρο παράγραφος 3 στοιχεία β), δ) και ε), δεν μπορούν να εφαρμοστούν σαφώς δεδομένου ότι τα μέτρα δεν έχουν ως στόχο την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους, ούτε την προώθηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ούτε πρόκειται για άλλη κατηγορία ενίσχυσης που να καθορίζεται από το Συμβούλιο, με απόφαση ληφθείσα με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.

(85) Κατά συνέπεια οι εξαιρέσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν σε σχέση με την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών ή τομέων που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ).

(86) Δεδομένου ότι πρόκειται για ενισχύσεις με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων τομέων, και λαμβανομένου υπόψη του χαρακτήρα ορισμένων από τα συγκεκριμένα μέτρα, τα μόνα σχετικά κριτήρια είναι εκείνα που αφορούν ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων.

(87) Δεδομένου ότι πρόκειται για ενισχύσεις που έχουν ως στόχο την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων περιοχών, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η περιοχή όπου εδρεύει η Sniace μπορεί να είναι επιλέξιμη από τον Σεπτέμβριο 1995, για ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), και ότι πριν από την ημερομηνία αυτή μπορούσε να είναι επιλέξιμη για ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

(88) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί στην ανάλυση των μέτρων σε σχέση με τις κοινοτικές οδηγίες για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων και τις οδηγίες σχετικά με ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης [1], τα μέτρα αξιολογήθηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες κατά τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης.

Ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων

(89) Όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, αναμφίβολα, από τη δημοσίευση της όγδοης έκθεσης για την πολιτική ανταγωνισμού του 1979 και όλων των επακόλουθων οδηγιών, η Επιτροπή απαιτεί ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης που να επιτρέπει την αποκατάσταση της βιωσιμότητας των προβληματικών επιχειρήσεων [2].

[1] ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

[2] Σημείο 227 της όγδοης έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική ανταγωνισμού του 1979. Σημείο 3.2.2, στοιχείο i), των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 368 της 31.12.1994, σ. 12). Σημείο 31 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2). Σημείο 34 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2).

(90) Στην παρούσα περίπτωση, οι ισπανικές αρχές ουδέποτε αμφισβήτησαν ότι τα μέτρα αποτελούσαν ενίσχυση διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Ούτε προσπάθησαν να αποδείξουν ότι επρόκειτο για ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης βάσει των κανόνων που εφαρμόζονταν κατά την ημερομηνία χορήγησης των υπό εξέταση ενισχύσεων. Ένα σχέδιο αυτού του είδους θα πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων εσωτερικά μέτρα αναδιάρθρωσης και αντισταθμιστικά μέτρα, όπως απαιτεί η όγδοη έκθεση της Επιτροπής για την πολιτική ανταγωνισμού του 1979 (παράγραφοι 227 και 228) και οι οδηγίες που έχουν εκδοθεί από το 1994 ([1]). Η απουσία σχεδίου αναδιάρθρωσης επιβεβαιώνει ότι ο μόνος στόχος της ενίσχυσης ήταν να διατηρηθεί η λειτουργία της επιχείρησης χωρίς την απαίτηση κανενός αντισταθμίσματος όσον αφορά την αναδιάρθρωση.

(91) Όσον αφορά το σχέδιο βιωσιμότητας που ο καταγγέλλων υπέβαλε στην Επιτροπή πριν από την κίνηση της διαδικασίας, οι ισπανικές αρχές περιορίστηκαν να επισημάνουν, ειδικότερα, στην επιστολή τους της 30ής Ιουνίου 1997 σε απάντηση της επιστολής της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 1997, ότι το συμπέρασμα του εμπειρογνώμονα σύμφωνα με τον οποίον «η βιωσιμότητα της Sniace μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο μέσω της παροχής επιχορηγήσεων που θα της επιτρέψουν να υλοποιήσει τα επενδυτικά σχέδια και να αναδιαπραγματευθεί το χρέος» αποτελούσε τελείως προσωπική γνώμη, εκφρασθείσα σε μια ιδιωτική μελέτη και δεν αντικατόπτριζε κατ' ανάγκη τη γνώμη των ισπανικών αρχών ([2]).

(92) Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι δεν υπήρχε σχέδιο αναδιάρθρωσης, τα μέτρα που λήφθηκαν στο πλαίσιο των συμφωνιών Fogasa II και TGSS, καθώς και η εκτέλεση της συμφωνίας Fogasa I δεν δικαιολογούνται βάσει της όγδοης έκθεσης για την πολιτική ανταγωνισμού της Επιτροπής του 1979 ή των κοινοτικών οδηγιών για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης του 1994, 1999 ή 2004.

Ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

(93) Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ), σχετικά με τις ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης ορισμένων περιοχών, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η περιοχή στην οποία εδρεύει η Sniace θα μπορούσε να είναι από τον Σεπτέμβριο του 1995 επιλέξιμη για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, και ότι πριν από την ημερομηνία αυτή θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

(94) Ωστόσο, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Sniace δεν έχουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών περιοχών, βάσει του προαναφερθέντος άρθρου, δεδομένου ότι έχουν χορηγηθεί υπό μορφή ενισχύσεων λειτουργίας, δηλαδή χωρίς να υπόκεινται σε κανέναν όρο όσον αφορά τις επενδύσεις ή τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

(95) Από το 1979 ([3]) η Επιτροπή επιτρέπει μόνο ενισχύσεις που δεν υπόκεινται στον όρο της αρχικής επένδυσης ή της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης σε περιοχές που μπορούν να είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα όταν το κράτος μέλος αποδείξει την ύπαρξη μειονεκτημάτων και υπολογίσει της σημασία τους, πράγμα που δεν έχει συμβεί στην παρούσα περίπτωση.

(96) Κατά συνέπεια, τα μέτρα που λήφθηκαν στο πλαίσιο των συμφωνιών Fogasa II και TGSS, καθώς και η εκτέλεση της συμφωνίας Fogasa I δεν μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής του 1979 και των οδηγιών για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του 1998.

Ενισχύσεις στον τομέα των συνθετικών ινών

(97) Όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με τον τομέα των συνθετικών ινών που εφαρμόζονταν τη στιγμή της σύναψης των συμφωνιών ([4]), η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μόνες ενισχύσεις για τις οποίες μπορούσε να είναι επιλέξιμη η επιχείρηση ήταν οι ενισχύσεις επενδύσεων. Ωστόσο, τα υπό εξέταση μέτρα δεν ενέχουν κανένα από τα χαρακτηριστικά των ενισχύσεων για επενδύσεις. Τα μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο των συμφωνιών Fogasa II και TGSS, καθώς και η εκτέλεση της συμφωνίας Fogasa I δεν δικαιολογούνται βάσει των οδηγιών του 1992 και 1996.

Συμπέρασμα σχετικά με το συμβιβάσιμο των ενισχύσεων

(98) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εκτελεστικές διατάξεις της συμφωνίας Fogasa I, όπως τροποποιήθηκε στις 18 Μαρτίου 1999, καθώς και η σύναψη των συμφωνιών Fogasa II και TGSS δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες.

7. **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

(99) Δεδομένου ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκτέλεση της συμφωνίας Fogasa I, που τροποποιήθηκε στις 18 Μαρτίου 1999, καθώς και των συμφωνιών Fogasa II και TGSS δεν συμβιβάζονται με τη συνθήκη, ο δε δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει τα εισπραχθέντα ποσά.

(100) Οι λεπτομέρειες ανάκτησης των παράνομων ενισχύσεων που έχουν κηρυχθεί ασυμβίβαστες ορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Για μια αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις» (στο εξής: «ανακοίνωση του 2007») ([5]). Στη νομολογία του Δικαστηρίου, καταρχάς, καθώς και στην παράγραφο 37 της ανακοίνωσης του 2007 προσδιορίζεται ότι η Επιτροπή δεν έχει υποχρέωση να ορίσει το ακριβές ποσό που πρέπει να ανακτηθεί. Ωστόσο η απόφαση της Επιτροπής πρέπει να περιλαμβάνει τις πληροφορίες που θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη να προσδιορίσουν το ποσό αυτό.

([1]) Βλέπε σημείο 3.2.2, στοιχείο i), των κατευθυντηρίων γραμμών 1994 «[…] η αναδιάρθρωση βασίζεται σε […] πρόγραμμα για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας μίας επιχείρησης. […]»

([2]) Επιστολή των ισπανικών αρχών που διαβιβάστηκε με φαξ στις 30 Ιουνίου 1997, σ. 2.

([3]) Δεύτερο εδάφιο του σημείου 4 της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τα καθεστώτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα (ΕΕ C 31 της 3.2.1979, σ. 9). Σημείο 4.15 των κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9).

([4]) ΕΕ C 346 της 30.12.1992, σ. 2 και ΕΕ C 94 της 30.3.1996, σ. 11.

([5]) ΕΕ C 272 της 15.11.2007, σ. 4.

(101) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής [1], που ορίζει τις εκτελεστικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου [2], ορίζει ότι η ενίσχυση που πρέπει να ανακτηθεί σύμφωνα με την απόφαση ανάκτησης γεννά τόκους που υπολογίζονται με κατάλληλο επιτόκιο που ορίζει η Επιτροπή. Οι τόκοι γεννώνται από την ημερομηνία κατά την οποία η εκάστοτε παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία ανάκτησής της. Επιβάλλεται επιτόκιο μέχρι την ημερομηνία ανάκτησης της ενίσχυσης.

(102) Παρόλα αυτά, σε σχέση με τη μέθοδο υπολογισμού των τόκων, το Δικαστήριο στην απόφασή του, της 11ης Δεκεμβρίου 2008, στην υπόθεση C-295/07, Επιτροπή/ Département du Loiret y Scout, SA [3], επιβεβαίωσε ότι η μέθοδος ανατοκισμού μιας παράνομης ενίσχυσης αποτελεί θέμα ουσιαστικό και όχι διαδικαστικό [4]. Η απόφαση του 2000, και η απόφαση σχετικά με την δεύτερη κίνηση της διαδικασίας λήφθησαν πολύ πριν από την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

(103) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η μέθοδος υπολογισμού για την ανάκτηση των παράνομων ενισχύσεων πρέπει να είναι εκείνη που χρησιμοποιείτο κατά την εποχή της ακυρωθείσας απόφασης και ότι, ως εκ τούτου, το κράτος μέλος θα εφαρμόσει την καλούμενη μέθοδο «απλού επιτοκίου» για τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί.

(104) Όσον αφορά την παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή διακρίνει, αφενός, τη μερική εκτέλεση της απόφασης Fogasa I και αφετέρου, τα ασυμβίβαστα μέτρα των συμφωνιών Fogasa II και TGSS.

Συμφωνία Fogasa I

(105) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 77, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμφωνία που συνήφθη μεταξύ του Fogasa και της Sniace, στις 5 Νοεμβρίου 1993, πληροί το κριτήριο του ιδιώτη πιστωτή και ως εκ τούτου δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση.

(106) Ωστόσο, δεδομένου ότι η προαναφερθείσα συμφωνία τηρήθηκε μόνο εν μέρει, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμφωνία Fogasa I, που αναθεωρήθηκε στις 18 Μαρτίου 1999, αποτελεί ενίσχυση ασυμβίβαστη και παράνομη που πρέπει να ανακτηθεί. Το ασυμβίβαστο επηρεάζει, από την άλλη πλευρά, τα μη καταβληθέντα ποσά σύμφωνα με τη συμφωνία μέχρι τις 18 Μαρτίου 1999, και, από την άλλη, το υπόλοιπο της ενίσχυσης από την ημερομηνία αυτή και μετά.

(107) Η προς ανάκτηση ενίσχυση θα πρέπει να περιλαμβάνει τους γεννηθέντες τόκους υπολογιζόμενους με τη μέθοδο του απλού επιτοκίου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 101). Τα ποσά που είχαν επιστραφεί κατ' εκτέλεση της συμφωνίας Fogasa I πριν από την αναθεώρησή της, ακόμα και αν το επιτόκιο ήταν χαμηλότερο από το επιτόκιο αναφοράς της Επιτροπής. δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και, κατά συνέπεια, δεν χρειάζεται να ανακτηθούν. Οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές που δεν αφορούν ποσά που καταβάλλονται κατ' εφαρμογή των συμφωνιών μπορούν να αφαιρεθούν από τα ποσά που πρέπει να ανακτηθούν ως παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση.

Συμφωνίες Fogasa II και TGSS

(108) Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ισπανία χορήγησε παράνομες ενισχύσεις υπό μορφή συμφωνίας επιστροφής, η οποία συνήφθη με το Fogasa στις 30 Οκτωβρίου 1995, και συμφωνίας αναδιάρθρωσης του χρέους, που συνήφθη με το TGSS στις 8 Μαρτίου 1996, αντικείμενες προς το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης και ότι οι ενισχύσεις αυτές είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

(109) Δεδομένου ότι οι ενισχύσεις είναι παράνομες και ασυμβίβαστες, πρέπει να επιστραφούν εξ ολοκλήρου και να ακυρωθούν οι οικονομικές τους συνέπειες. Τα ποσά που πρέπει να ανακτηθούν ισοδυναμούν με το σύνολο του χρέους που αποτελεί αντικείμενο της δεύτερης συμφωνίας με το Fogasa και της συμφωνίας με το TGSS. Στα ποσά αυτά θα πρέπει να προστεθούν απλοί τόκοι υπολογιζόμενοι σύμφωνα με το επιτόκιο αναφοράς της Επιτροπής. Τα πληρωθέντα ποσά μπορούν να αφαιρεθούν από τα προς ανάκτηση ποσά.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(110) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων, θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως η απόφαση 1999/395/ΕΚ.

(111) Η πρώτη συμφωνία επιστροφής που συνήφθη μεταξύ του Fogasa και της Sniace δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση.

(112) Αντίθετα, η νέα αξιολόγηση της εφαρμογής της συμφωνίας επιστροφής που συνήφθη με το Fogasa, στις 3 Νοεμβρίου 1993, της συμφωνίας επιστροφής που συνήφθη επίσης με το Fogasa, στις 30 Οκτωβρίου 1995, και των συμφωνιών αναδιάρθρωσης του χρέους που συνήφθησαν με το TGSS οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Ισπανία χορήγησε παράνομη ενίσχυση, αντικείμενη προς το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης και ότι η ενίσχυση αυτή δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

(113) Δεδομένου ότι η χορηγηθείσα ενίσχυση είναι παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά πρέπει να επιστραφεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 και να ακυρωθούν οι οικονομικές της συνέπειες,

[1] ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.
[2] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.
[3] (Προς δημοσίευση.)
[4] Αιτιολογική σκέψη 83.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 1

Η απόφαση 1999/395/ΕΚ τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Το άρθρο 1 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η συμφωνία που συνήφθη στις 5 Νοεμβρίου 1993 μεταξύ της επιχείρησης *Sociedad Nacional de Industrias y Aplicaciones de Celulosa Española SA* (Sniace) και του *Fondo de Garantía Salarial* (Ταμείο Εγγύησης Μισθών) (Fogasa) δεν αποτελούσε κατά την ημερομηνία της σύναψής της κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.»·

β) μετά το πρώτο εδάφιο εισάγεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι ακόλουθες κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ισπανία στη Sniace δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:

α) η συμφωνία που συνήφθη στις 8 Μαρτίου 1996 (και τροποποιήθηκε με τη συμφωνία της 7ης Μαΐου 1996 και ακολούθως με τη συμφωνία της 30ής Σεπτεμβρίου 1997) μεταξύ της Sniace και της Tesorería General de la Seguridad Social (Γενικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων) σχετικά με την αναδιάρθρωση του χρέους·

β) η εφαρμογή της συμφωνίας που συνήφθη στις 5 Νοεμβρίου 1993 μεταξύ της Sniace και του Fogasa·

γ) η συμφωνία που συνήφθη στις 31 Οκτωβρίου 1995 μεταξύ της Sniace και του Fogasa».

2. Τα άρθρα 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«*Άρθρο 2*

1. Η Ισπανία θα πρέπει να επιτύχει από τον δικαιούχο την επιστροφή των ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο.

2. Τα προς ανάκτηση ποσά γεννούν τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία ετέθησαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία πραγματικής ανάκτησης της ενίσχυσης.

3. Η ανάκτηση των ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο είναι άμεση και πραγματική.

4. Η Ισπανία μεριμνά ώστε η παρούσα απόφαση να εφαρμοστεί εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησής της.

Άρθρο 3

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ισπανία υποβάλλει τα ακόλουθα στοιχεία στην Επιτροπή:

α) συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκους) που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο·

β) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης·

γ) έγγραφα βάσει των οποίων να αποδεικνύεται ότι έχει δοθεί εντολή στον δικαιούχο να επιστρέψει τις ενισχύσεις.

2. Η Ισπανία τηρεί ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με τα εθνικά μέτρα που έχει λάβει κατ' εφαρμογή της παρούσας απόφασης μέχρι την πλήρη ανάκτηση των ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο. Υποβάλλει πάραυτα κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή προτίθεται να λάβει για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Επίσης παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα ποσά της ενίσχυσης και τους τόκους που έχει ήδη ανακτήσει από τον δικαιούχο».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 10 Μαρτίου 2009.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής